

Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 2. juni 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udbudsloven, lov om Klagenævnet for Udbud og lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter

(Styrket mulighed for udelukkelse af virksomheder, krav om anvendelse af personer under oplæring, oprettelse af en enhed for pålidelighedsvurderinger, øget fleksibilitet for ordregivere i forbindelse med gennemførelse af udbud m.v.)

[af erhvervsministeren (Simon Kollerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 33 ændringsforslag til lovforslaget. Erhvervsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-11, 13, 14 og 18-32. Frie Grønnes medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 12, og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 15-17 og 33.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, DF og Hans Kristian Skibby (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten og Frie Grønne stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (V, KF og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af erhvervsministeren stillede ændringsforslag og imod de af Enhedslisten og Frie Grønne stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervsministeren og Enhedslisten stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Frie Grønne stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (FG) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Nye Borgerlige, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet og Radikale Venstre

Socialdemokratiets og Radikale Venstres medlemmer af udvalget noterer sig, at ændringen af udbudsloven indebærer, at ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om elektroniske udbud, herunder om der skal bruges bestemte elektroniske løsninger. Partierne bemærker i den forbindelse, at ministeren i lovbehandlingen har oplyst, at arbejdet indebærer en afdækning af de konkrete behov for både ordretagere og ordregivere, således at der i højere grad sikres genkendelighed på tværs og datagenbrug for tilbudsgivere. I den forbindelse ønsker partierne, at der sker en vurdering af, om standarder og krav til de eksisterende løsninger kan udfylde behovet for at mindske barrierer for SMV'ere og give en nemmere sagsbehandling for alle parter. Det er således ikke med lovforslaget givet, at der nødvendigvis skal udvikles en ny statslig it-løsning til at håndtere udbud i den offentlige sektor. Partierne vil tage stilling til nødvendigheden af en eventuel statslig it-løsning, når analysearbejdet foreligger.

Venstre og Det Konservative Folkeparti

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at Folketingets Erhvervsudvalg er blevet givet alt for dårlige betingelser for at sikre en grundig lovbehandling af dette vigtige lovforslag. En lov, der har stor betydning for offentlig indkøb på omkring 380 mia. kr. Regeringen havde i sit lovkatalog fra oktober annonceret lovforslaget til fremsættelse i Januar II. Lovforslaget blev imidlertid først fremsat den 10. maj 2022. Sammenholdt med, at der har været mødefri i en uge under folkeafstemningen

om forsvarsforbeholdet, så er det utilfredsstillende tid, som udvalget har haft til lovbehandlingen af lovforslaget.

Venstre og Det Konservative Folkeparti konstaterer, at lovforslaget indeholder en række meget vidtgående bemyndigelser til erhvervsministeren. Det drejer sig bl.a. om kravet om arbejdsklausuler, som ministeren får vidtgående beføjelser til at indføre. Omfanget og detaljerne kendes ikke på nuværende tidspunkt. Det er utilfredsstillende.

Venstre og Det Konservative Folkeparti finder, at grundlæggende bør udbudsloven være en proceslov. Med gældende lovgivning i hånden kan ordregiver eksempelvis vælge at stille krav om lærlinge for at kunne deltage i et udbud. At gøre det til et lovkrav ved alle udbud er meget vidtgående.

Lovforslaget indeholder også en afskaffelse af § 7 i tilbudsloven om mulighed for tilstedeværelse ved åbning af tilbuddene. Ændringen er ikke en del af evalueringen af udbudsloven, og der foreligger ikke nogen analyser eller anbefalinger om ændringen.

Ligeledes er den foreslåede ændring med en ny elektronisk udbudsløsning problematisk og efterspørges ikke af virksomhederne, ligesom Danske Regioner har udtrykt, at de ikke ønsker at benytte et andet system end det, de benytter i dag. Samtidig er et nyt it-system vurderet til at koste 170 mio. kr. Når der i forvejen findes private alternativer, så finder Venstre og Det Konservative Folkeparti det ulogisk, at det offentlige skal udvikle sit eget it-system.

Venstre og Det Konservative Folkeparti undrer sig over, hvorfor regeringen mener, at de nuværende lærlingekrav, som ordregiver kan vælge at bruge, nu ændres til begrebet »under oplæring«. Venstre og Det Konservative Folkeparti har bemærket, at ændringen er vurderet til at skabe mere bureaukrati og potentielt kan føre til færre lærlingekontrakter.

Samlet vurderer Venstre og Det Konservative Folkeparti, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad imødekommer de forslag, som flere organisationer er kommet med i forbindelse med evalueringen. Ligesom visse centrale elementer først udmøntes efter lovforslagets vedtagelse.

Venstre og Det Konservative Folkeparti kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslisten støtter ønsket om at styrke samfundskontrakten på udbudsområdet, bl.a. ved at sætte fokus på brug af skattely blandt det offentliges samarbejdspartnere og leverandører. Enhedslisten bemærker i den forbindelse, at ministeren i lovbehandlingen har oplyst, at der ikke er en eneste leverandør siden 2015, som er etableret i et EU-sortlistet land, og dermed er der ingen leverandører, der vil blive ramt af skattelykravet i lovforslaget fremsat af ministeren, hvorfor der kan sættes stort spørgsmålstejn ved, hvorvidt skattelykravet vil være effektivt til at forhindre brug af skattely blandt det offentliges leverandører. I den forbindelse ønsker Enhedslisten, at der skal ske en evaluering af udbudsloven og herunder skattelykravet 2 år efter vedtagelsen af lovforslaget for at klargøre, hvorvidt skattelykravet i udbudsloven har haft den ønskede effekt.

Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG)

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget og Hans Kristian Skibby (UFG) noterer, at regeringen sammen med RV, DF, SF og KD i januar 2022 indgik aftalen »En ny reformpakke for dansk økonomi«. Som en del af denne aftale var krav om lærlinge. Det fremgik dog ikke, at kravet om lærlinge skulle erstatte nugældende bestemmelser i udbuds- eller tilbudsloven til skade for SMV'ere.

For Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG) er det vigtigt, at særlig SMV'erne har de bedste muligheder for at give tilbud til det offentlige. En del af lovforslaget støtter dette, men på flere punkter er lovforslaget ikke til gavn for SMV'erne. Det kan Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG) ikke støtte. Særlig afskaffelsen af muligheden for at se buddene efter endt frist er problematisk. Når man fjerner kravet i tilbudsloven, så fjerner man kravet til det offentlige om at give SMV'erne en hurtig afklaring. Det er både vigtigt og fair, at en virksomhed hurtigt kan se, om de er i betragtning eller ej. Dette skyldes, at en virksomhed er påpasselig med at tage imod andre opgaver, imens de venter på afklaring af, hvorvidt de har vundet budet. Det noterer Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG), at erhvervslivet er enige i.

Denne ret skal SMV'erne fortsat have, for ellers vil det afholde SMV'ere, som byder i dag, fra at byde på offentlige opgaver i morgen. Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG) foreslår, at tilbudslovens § 7 justeres, så det udtrykkeligt fremgår, at tilstedeværelsen også kan være digital.

Dansk Folkeparti og Hans Kristian Skibby (UFG) støtter det samlede lovforslag, men ønsker, erhvervsministeren stiller et ændringsforslag, hvor lovforslagets § 3, nr. 2, ændres, således at det udtrykkeligt fremgår af tilbudslovens § 7, at tilstedeværelsen også kan være digital.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af erhvervsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

1) Ordene »lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« ændres til: »lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

2) *Fodnoten* til lovforslagets titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF, EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/66/EF af 11. december 2007 om ændring af Rådets direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF, EU-Tidende 2007, nr. L 335, side 31.«

[Præcisering af fodnote]

Til § 1

3) I den under *nr. 1* foreslåede § 5 a ændres »lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

4) I den under *nr. 1* foreslåede § 5 a ændres »har retlig interesse i at indgive en klage« til: »er klageberettiget«.

[Ændring af den kreds, for hvem retten til aktindsigt i tilbud efter lov om offentlighed i forvaltningen gælder, til, at alle klageberettigede ved Klagenævn for Udbud kan få adgang til aktindsigt]

5) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 8, *stk. 2*, udgår i *nr. 1* efter »Den anslåede værdi«: »eksklusiv moms«.

[Lovteknisk ændring for at fjerne den overflødige anvendelse af ordene eksklusiv moms]

6) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 8, *stk. 2*, indsættes i *nr. 2* efter »der tildeles uden anvendelse af«: »reglerne i«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

7) I det under *nr. 7* foreslåede § 26, *stk. 5*, ændres i *1. pkt.* »finder tilsvarende anvendelse vedrørende« til: »finder tilsvarende anvendelse for«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

8) I det under *nr. 7* foreslåede § 26, *stk. 5*, ændres i *2. pkt.* »ydelse omfattet af lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »ydelse omfattet af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

9) I det under *nr. 7* foreslåede § 26, *stk. 5*, ændres i *2. pkt.* »der er omfattet af lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »der er omfattet af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

10) I det under *nr. 7* foreslåede § 26, *stk. 5*, ændres i *3. pkt.* »Derudover vil lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter finde anvendelse for den samlede kontrakt« til: »Derudover finder lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren anvendelse for den samlede kontrakt«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

11) I det under *nr. 7* foreslåede § 26, *stk. 5*, ændres i *3. pkt.* »ydelse omfattet af lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »ydelse omfattet af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

Af et *mindretal* (FG):

12) Efter *nr. 7* indsættes som nyt nummer:

»01. § 46, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Hvis en tilbudsgiver påviseligt ikke har mulighed for at få det specifikke mærke, som en ordregiver har fastsat, eller et andet tilsvarende mærke inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende tilbudsgiver, accepterer den ordregivende myndighed anden relevant dokumentation, herunder teknisk dokumentation fra fabrikanten, hvis den pågældende tilbudsgiver godtgør, at de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, den pågældende skal levere, opfylder det specifikke mærke eller de specifikke krav, som den ordregivende myndighed har fastsat.«

[Tekstnær implementering af udbudsdirektivets artikel 43 (Mærker)]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

13) Efter *nr. 16* indsættes som nyt nummer:

»02. I § 134, *stk. 1*, der bliver *stk. 2*, ændres »*stk. 2*« til: »*stk. 3*«.

[Lovteknisk ændring for at foretage en nødvendig konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, *nr. 16*]

14) I *nr. 17* indsættes i den indledende tekst efter »indsættes«: »i *kapitel II*«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (FG):

15) I den under *nr. 17* foreslåede § 134 a ændres i *stk. 1* »hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret« til: »hvis ansøgerens eller tilbudsgiverens direkte eller indirekte ejer er hjemmehørende«.

[Både det direkte og indirekte ejerskab af ansøgere og tilbudsgivere omfattes af skattelykravet]

16) I den under *nr. 17* foreslåede § 134 a indsættes i *stk. 1* efter »i et land,«: »der har en nominel selskabsskatterate på 9 pct. eller derunder, eller«.

[Lande med lav eller ingen selskabsskat omfattes af skattelykravet]

17) Efter den under *nr. 17* foreslåede § 134 a indsættes:

»§ 134 b. En ansøger eller tilbudsgiver skal offentliggøre navn, adresse og fødselsmåned og -år på samtlige reelle ejere med en ejerandel på 5 pct. eller mere.

§ 134 c. En ansøger eller tilbudsgiver med en årlig konsolideret omsætning på 5,6 mia. kr. eller mere forpligtes til at offentliggøre deres land for land-regnskab ved tildeling af kontrakt.«

[§ 134 b indfører åbenhed om reelle ejere. § 134 c indfører offentliggørelse af land for land-rapportering]

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

18) Efter nr. 18 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 136, nr. 3, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

[Konsekvensændring på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 21]

19) Efter nr. 21 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 137, stk. 2, ændres »stk. 1, nr. 7« til: »stk. 1, nr. 6«.

[Konsekvensændring på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 21]

20) Efter nr. 25 indsættes som nyt nummer:

»05. I § 144, stk. 4, nr. 2, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

[Konsekvensændring på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 21]

21) Efter nr. 26 indsættes som nye numre:

»06. I § 147, stk. 3, 1. pkt., ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

07. I § 148, stk. 1, nr. 1, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

08. I § 152, stk. 1, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

[Konsekvensændring på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 21]

22) I det under nr. 27 foreslåede § 152, stk. 4, ændres i 3. pkt. »medlemsstater« til: »EU-medlemsstater«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

23) Efter nr. 27 indsættes som nye numre:

»09. I § 153, stk. 1, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

010. I § 153, stk. 1, nr. 2, ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

011. I § 153, stk. 2, 1. pkt., ændres »137, stk. 1, nr. 2 eller 7« til: »137, stk. 1, nr. 2 eller 6«.

[Konsekvensændring på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 21]

Til § 2

24) I den under nr. 1 foreslåede § 13 a ændres »ordregiver, som en del af den offentlige forvaltning« til: »en ordregiver, som er en del af den offentlige forvaltning«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

25) I den under nr. 1 foreslåede § 13 a ændres i nr. 1 »at angive en baggrund for« til: »at angive baggrunden for«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

26) I den under nr. 1 foreslåede § 13 a ændres i nr. 2 »§ 16 a i lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »§ 16 i lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag til § 3]

27) I den under nr. 1 foreslåede § 13 b ændres i nr. 1 »at angive en baggrund for« til: »at angive baggrunden for«.

[Lovteknisk ændring for at gøre bestemmelsen mere klar i sit sprog]

28) I den under nr. 1 foreslåede § 13 b ændres i nr. 2 »§ 16 a i lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »§ 16 i lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag til lovforslagets § 3]

Til § 3

29) I indledningen ændres »lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

[Korrektion af henvisning til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter]

30) Nr. 3 affattes således:

»3. Efter kapitel 6 indsættes:

»Kapitel 7

Bemyndigelsesbestemmelser

§ 16. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at ordregivere, som i forbindelse med gennemførelsen af udbud efter denne lov ikke inddrager miljø- eller klimahensyn, skal oplyse om baggrunden herfor i deres udbudsmateriale.«

[Teknisk ændring: Ændret henvisning fra kapitel 7 a til i stedet kapitel 7]

31) Nr. 4 og 5 udgår.

[Teknisk ændring: Ændret henvisning fra kapitel 7 a til i stedet kapitel 7]

Til § 4

32) Paragraffen affattes således:

»§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 22, træder i kraft den 1. januar 2023.

Stk. 3. § 1, nr. 1-21 og 23-35, og §§ 2 og 3 finder ikke anvendelse på udbud, der er iværksat inden den 1. juli 2022. For sådanne udbud finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. § 1, nr. 22, finder ikke anvendelse på udbud, der er iværksat inden den 1. januar 2023. For sådanne udbud finder de hidtil gældende regler anvendelse.«

[Lovteknisk ændring for at rette fejlhenvisning til udbudslovens § 128]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (FG):

33) Som *stk. 5* indsættes:

»*Stk. 5.* Erhvervsministeren fremsætter i folketingsåret 2024-25 forslag om revision af udbudslovens § 134 a som affattet ved denne lovs § 1, nr. 17.«

[Revisionsbestemmelse vedrørende udbudslovens § 134 a]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at titlen på lovforslaget ændres, således at henvisningen til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får sin korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 2

Det foreslås, at fodnoten til lovforslagets titel affattes således, at henvisningen til de gennemførte direktiver som EØS-relevant tekst fjernes. Herudover affattes fodnoten som en sammenhængende sætning.

Til nr. 3

Det foreslås, at henvisningen til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter ændres til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Baggrunden herfor er, at henvisningen til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får sin korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 4

Det foreslås, at betingelsen om retlig interesse for at opnå aktindsigt i tilbud ændres til en betingelse om at være klageberettiget til Klagenævnet for Udbud. Der er derved tale om en udvidelse af den kreds, som kan få aktindsigt i tilbud, da den, der har retlig interesse i at indgive en klage til Klagenævnet for Udbud, vil være omfattet af betingelsen om at være klageberettiget. Baggrunden for ændringen er, at kravet om retlig interesse udgør en utilsigtet indskrænkning af retten til aktindsigt for de organisationer og offentlige

myndigheder m.v., som er klageberettigede til Klagenævnet for Udbud i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud, men som ikke nødvendigvis har retlig interesse i den pågældende sag, som aktindsigtsanmodningen vedrører. Med ændringen opnås mere præcist den tilsigtede afgrænsning i adgangen til aktindsigt i tilbud. Herudover vil det fortsat efter bestemmelsen være muligt for massemedier at få aktindsigt i tilbud.

Til nr. 5

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 6

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 7

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 8

Det foreslås, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter ændres til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Baggrunden herfor er, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får den korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 9

Det foreslås, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter ændres til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Baggrunden herfor er, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får den korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 10

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 11

Det foreslås, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter ændres til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Baggrunden herfor er, at henvisningerne til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får den korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 12

Danmarks nuværende overimplementering af udbudsdirektivets bestemmelse om brug af mærker i udbud gør det unødvendigt vanskeligt at stille krav om mærker, herunder miljømærker. Denne overimplementering medfører nemlig, at offentlige ordregivere altid er forpligtet til at bruge ressourcer på at vurdere anden passende dokumentation frem for blot at stille krav om et mærke. Ændringsforslaget fjerner

ner denne forpligtelse og sidestiller danske ordregivere med øvrige ordregivere i EU. Dermed gøres det mere enkelt og trygt for ordregiverne at bidrage til målet om, at alle offentlige indkøb skal være miljømærkede i 2030. Ændringen sikrer ligeledes, at danske ordregivere kan benytte sig af Europa-Kommissionens vejledninger om brug af mærker i udbud.

Efter reglerne i udbudsdirektivets artikel 43 skal ordregiver kun acceptere anden passende dokumentation, hvis tilbudsgiver påviseligt ikke har mulighed for at få det specifikke mærke eller et tilsvarende mærke inden for de fastsatte frister. Den danske overimplementering betyder imidlertid, at offentlige ordregivere i Danmark altid skal acceptere anden passende dokumentation for opfyldelse af mærkekrav, selv om det har været muligt at opnå mærket inden for den gældende tidsfrist.

Anden passende dokumentation kan efter udbudsloven i visse tilfælde afvises, såfremt de ressourcer, en ordregiver skal bruge på at konstatere, at den anden dokumentation er passende, efter en konkret vurdering i »uhensigtsmæssigt omfang« overstiger de ressourcer, der er forbundet med at konstatere, at tilbudsgiveren har det krævede mærke. Det følger af betænkningen til den nugældende udbudslov, at der med »uhensigtsmæssigt omfang« forstås, hvis ordregiveren skal bruge mere end 1 time pr. tilbud, ud over hvad ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren har det krævede mærke, på at konstatere, at den anden dokumentation er passende. Dette har fået betegnelsen 1-time-reglen.

I praksis har det vist sig, at de offentlige ordregivere ikke tør anvende den såkaldte 1-timesregel, fordi der er tale om en ren dansk særlov. Som konsekvens heraf skal ordregiver bruge mange ressourcer på at gennemgå anden passende dokumentation. Det foreslås derfor, at der laves en tekstnær implementering af udbudsdirektivets artikel 43 (Mærker) i den danske udbudslov, således at ordregivere i Danmark på linje med offentlige ordregivere i de øvrige EU-lande ikke altid behøver at acceptere anden passende dokumentation.

Til nr. 13

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 14

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 15

Det i lovforslagets § 1, nr. 17, foreslåede skattelykrav i § 134 a risikerer at blive uden reel betydning, hvis ikke både det direkte og indirekte ejerskab af ansøgere og tilbudsgivere omfattes. Europa-Kommissionen har ad flere omgange anbefalet denne ordning i forhold til skattelykrav i forbindelse med statsstøtte. Ændringsforslaget medfører, at både det direkte og indirekte ejerskab af ansøgere og tilbudsgivere omfattes.

Til nr. 16

Ændringen foreslås for at sikre, at lande med lav eller ingen selskabsskat omfattes af den foreslåede § 134 a i udbudsloven. Et lignende kriterium til at identificere lavskatelande anvendes af Holland. Ændringsforslaget skal sikre, at formålet med § 134 a (beskrevet i lovforslaget som at sikre, at skattekroner ikke ender i skattely) bedre indfries. EU's sortliste indeholder i dag ikke en eneste af de 12 jurisdiktioner med 0 pct. selskabsskat og indeholder ej heller et eneste af verdens 20 værste skattely, som er identificeret af tænketanken Tax Justice Network, og er derfor ikke en hensigtsmæssig liste at anvende til at sikre, at skattekroner ikke ender i skattely.

Til nr. 17

I tillæg til den foreslåede § 134 a i udbudsloven er det nødvendigt at styrke samfundskontrakten ved at kræve åbenhed om reelt ejerskab, som går videre end det eksisterende krav om åbenhed af reelle ejere med 25 pct. ejerskab eller mere, som er gældende for alle virksomheder i dag. Skjult ejerskab kan give anledning til skatteunddragelse, hvidvask og korruption, og det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt at stille yderligere krav til åbenhed på dette område for offentlige leverandører. Efter den i ændringsforslaget foreslåede § 134 b skal en ansøger eller tilbudsgiver offentliggøre navn, adresse, fødselsmåned og år på samtlige reelle ejere med en ejerandel på 5 pct. eller mere.

Et af de mest effektive værn mod aggressiv skatteplanlægning og til at styrke samfundskontrakten omkring skat er åbenhed. Studier viser, at multinationale selskaber, der offentliggør deres land for land-regnskab, er mindre aggressive i deres skatteplanlægning. Hvor § 134 a anvendes til at afskære visse selskaber muligheden for at opnå offentlige kontrakter på baggrund af tilstedeværelse i sortlistede jurisdiktioner, vil denne foreslåede tilføjelse ikke sigte på at udelukke bestemte selskaber, men vil i stedet øge åbenheden om deres skatteforhold for derigennem at give incitament til mere ansvarlig skattepraksis. Koncerner med en årlig konsolideret omsætning over 5,6 mia. kr. udarbejder allerede land for land-regnskab til skattemyndighederne efter OECD-handleplan 13 om udveksling af land for land-regnskab, som Danmark har været en del af siden 2016. Den i ændringsforslaget foreslåede § 134 c vil påkræve, at denne land for land-rapport også offentliggøres, ligesom et stigende antal selskaber allerede har valgt at gøre frivilligt. EU-direktivet af 24. november 2021 om ændring af direktiv 2013/34/EU, for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer, vil medføre, at visse multinationale selskaber skal offentliggøre en meget begrænset form for land for land-regnskab, der vil fastholde hemmeligholdelse af selskabernes informationer for tre fjerdedele af verdens lande. For at fremme ansvarlig skattepraksis og sikre en styrkelse af samfundskontrakten bør der kræves fuld åbenhed af store multinationale koncerner, der har kontrakter med det offentlige.

Til nr. 18

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 19

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 20

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 21

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 22

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 23

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 24

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 25

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 26

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 27

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 28

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 29

Det foreslås, at henvisningen til lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter ændres til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Baggrunden herfor er, at henvisningen til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven) får sin korrekte titel, som denne er ændret til ved lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Til nr. 30

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 31

Der er tale om en lovteknisk ændring. Der foretages ikke nogen materiel ændring.

Til nr. 32

Paragraffen foreslås affattet på ny for at rette en fejlhenvisning til udbudslovens § 128, som ikke finder anvendelse for tilbud indhentet i medfør af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Til nr. 33

I høringsprocessen og i den politiske debat om den nye udbudslov er der rejst bekymring om, hvorvidt det nye skattelykrav i den foreslåede § 134 a i udbudsloven vil være et meningsfuldt værn imod skattely, og hvorvidt det overhovedet vil finde nogen praktisk anvendelse. Princippet om at skattekrone ikke bør sendes i skattely, er vigtigt, og det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at der, efter loven har haft virkning i ca. 2 år, gennemføres en revision af det nye skattelykrav for at afgøre, om det fungerer. I tilfælde af at revisionen viser, at § 134 a ikke fungerer efter hensigten, kan dette danne basis for en politisk dialog om eventuelle ændringer, der kan styrke skattelykravet.

Ændringsforslaget pålægger erhvervsministeren i folketingsåret 2024-25 at fremsætte lovforslag om revision af udbudslovens § 134 a. Dette med henblik på at få analyseret, om bestemmelsen effektivt hindrer, at det offentlige handler med leverandører, som anvender skattely til aggressiv skatteplanlægning.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. maj 2022 og var til 1. behandling den 17. maj 2022. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Teknisk gennemgang

Erhvervsministeren og embedsmænd fra Erhvervsministeriet har den 12. maj 2022 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget over for udvalget.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 3. februar 2022 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 176. Den 10. maj 2022 sendte erhvervsministeren hørings svarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 21 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 6 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 4 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 61 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret, med undtagelse af 7 spørgsmål, som forventes besvaret inden 2. behandling af lovforslaget.

Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) Thomas Jensen (S) Anders Kronborg (S) Kasper Roug (S) nfm.

Malte Larsen (S) Orla Hav (S) Rasmus Stoklund (S) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Ina Strøjer-Schmidt (SF)

Katrine Robsøe (RV) Samira Nawa (RV) Victoria Velasquez (EL) Rune Lund (EL) Susanne Zimmer (FG)

Torsten Schack Pedersen (V) Kenneth Mikkelsen (V) Anni Matthiesen (V) fmd. Anne Honoré Østergaard (V) Maja Torp (V)

Heidi Bank (V) Marie Bjerre (V) Hans Kristian Skibby (UFG) Mette Hjermand Dencker (DF) Mona Juul (KF)

Niels Flemming Hansen (KF) Birgitte Bergman (KF) Alex Vanopslagh (LA)

Nye Borgerlige, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	3	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	9